

Hoe word je een goede inclusieve leerkracht?

Er wordt veel geschreven over inclusiviteit en hoe een school kan groeien tot een plek waar elk kind meetelt en mee kan doen. Maar geen enkele school kan dit bereiken zonder inclusieve leerkrachten.

Wat maakt een leerkracht tot een inclusieve leerkracht? Welke eigenschappen heb je daarvoor nodig, en belangrijker nog: wie heb je daarvoor nodig? We vroegen het Britt Doodeman en Jackie Vermaire, beiden werkzaam als groepsleider op Jenaplan-kindcentrum De Verrekijker in Den Helder.

Hoe inclusief is jullie school?
"Wij denken dat onze grote kracht zit in ons Jenaplan-onderwijs. We investeren veel in de relatie met kinderen, ouders en ons team."

Waar zie je dat in terug?

- "Iedereen is welkom binnen onze school. De afgelopen jaren hebben we een aantal kinderen met het syndroom van Down op school gehad, maar we hebben ook kinderen die slechthorend zijn of nieuwkomers van Villa Kakelbont.
- Culturen en geloven hebben een plek in ons onderwijs, door er bijvoorbeeld in de kring over te praten en ervaringen uit te wisselen.
- We werken groepsoverstijgend en passen de weekplanningen daar op aan. Bijvoorbeeld: iedere groep heeft van negen tot tien uur rekenen. Dat zorgt er bijvoorbeeld voor dat een kind uit groep 6/7/8 een rekeninstructie kan halen bij groep 5.
- Kinderen uit groep 4 t/m 8 die meer aankunnen worden één keer in de week drie kwartier uit de groep gehaald en gaan dan met andere kinderen aan de slag onder leiding van onze hoogbegaafdheidsspecialist."

Waarom is inclusiviteit belangrijk?

"We laten de kinderen een goede afspiegeling van de maatschappij zien, en stimuleren een groepsgevoel, verantwoordelijkheidsgevoel, en elkaar helpen. Deze manier van werken daagt jou als groepsleider op verschillende gebieden uit."

Wat maakt jullie inclusieve groepsleiders? Welke eigenschappen en kenmerken doen ertoe?

"Binnen onze eigen groep verwachten we dat de groepsleider het samen met de kinderen doet, we nemen de kinderen mee in ons onderwijs. Dit doen wij ook binnen ons team. Wij werken heel veel samen, overleggen veel en ons onderwijs wordt door het hele team gedragen. Denk bijvoorbeeld aan de groepsoverstijgende manier van werken en de thema's die we samen uitbouwen en op poten zetten. We delen

al onze ideeën en lessen om elkaar te ondersteunen en inspireren. Hierdoor zorgen wij voor een doorgaande lijn binnen de hele school. Daarnaast zorgt het er ook voor dat je als groepsleider alle kinderen kent, maar ook andersom. De kinderen kennen ook alle groepsleiders en leren les te krijgen van niet alleen hun eigen groepsleider."

Hoe word je een goede inclusieve groepsleider? Doe je dat alleen of samen met anderen?

"Dit doe je absoluut niet alleen! Je doet dit met elkaar, anders werkt het ook niet. Het is belangrijk dat alle neuzen dezelfde kant op staan en dat je samen het onderwijs draagt. Wij worden vanuit de directie heel erg meegenomen in beslissingen en vraagstukken, we doen het echt samen."

Welke aanpassingen zijn nodig om inclusiviteit te bevorderen?

"Alle groepsleiders leggen de weekplanningen naast elkaar om ervoor te zorgen dat we groepsoverstijgend kunnen werken. Ook draagt het OOP heel veel bij aan inclusie. Onze ib-er zorgt er altijd voor dat het zorgrooster up-to-date is en dat er extra handen in iedere groep aanwezig zijn wanneer nodig. Zo kunnen wij de kinderen voorzien van hun eigen leerdoelen/onderwijsbehoeftes."

Wat werkt goed, wat minder goed?

"Werken op deze manier vraagt veel van ons als groepsleider; je moet flexibel zijn en je eigen input is belangrijk voor de invulling van je lessen. Daarnaast is communicatie en een sterke samenwerking heel belangrijk omdat je met kinderen uit verschillende groepen werkt. Dit gaat ook weleens fout in de praktijk, en daarom is het fijn dat we elkaar hebben en elkaar hierop kunnen aanspreken. Een klein team is helpend om inclusief onderwijs tot een succes te maken en daar zijn we heel trots op!"

Wat heb je geleerd de afgelopen tijd als het gaat om inclusiviteit?

"Het lukt omdat we samen werken, dit is wel echt de

sleutel. We denken met elkaar na over wat past bij onze school. We kiezen er bijvoorbeeld voor om een onderwijsassistent aan te nemen om kinderen te begeleiden. We maken hier bewuste keuzes in. Dit betekent niet dat alles vlekkeloos gaat. Ook wij discussiëren regelmatig met elkaar over een passend onderwijsaanbod waarbij het bewaren van de balans tussen draagkracht en draaglast superbelangrijk is. Zowel voor het kind, de groepsgenoten als het team."

Wat zou je andere leerkrachten willen meegeven?

"Werk samen met je collega's en met je groep. Neem ze hierin mee. Je hebt als

groepsleider verschillende rollen - je bent leraar, coach, begeleider, mediator - neem die rollen serieus. Daarnaast is het belangrijk om ideeën uit te wisselen. Betrek de kinderen en de groep in dit proces, geef kinderen hierin een stukje verantwoordelijkheid, dan draag je het samen.

Onze school is een minimaatschappij, ieder kind hoort erbij. Of je nu snel of langzaam leert, dat maakt bij ons niet uit. Als je dat kunt bereiken in je groep, dat is het mooiste wat je kinderen mee kunt geven in hun jonge leven. Je wordt niet van jongs af aan al uitgesloten. Iedereen hoort erbij bij ons op school!"

'Het lukt omdat we samen werken, dit is wel echt de sleutel'

Britt Doodeman en Jackie Vermaire